

rep.nr

2010/26

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

5e KAMER

OPENBARE TERECHTZITTING VAN VIER JANUARI TWEEDEUIZEND
EN TIEN.

arbeidsongeval
tegenspraak
definitief

In de zaak :

V. Marc, wonende te

appellant, die ter openbare zitting wordt
vertegenwoordigd door meester Blanpain
Bruno, advocaat te Brussel.

tegen:

1. GEMEENTE BOORTMEERBEEK, vertegenwoordigd
door haar college van Burgemeester en
Schepenen, met zetel te 3190
BOORTMEERBEEK, Pastorijstraat, 2

2. POLITIEZONE HAACHT, vertegenwoordigd
door haar politiecollege, met zetel te
3140 KEERBERGEN, Gemeenteplein, 10

geïntimeerden, die ter openbare zitting
vertegenwoordigd worden door meester Van
Der Fraenen Joep loco meester Gysen Cies,
advocaat te Mechelen

★

★

★

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel volgend arrest uit:

Het arbeidshof neemt kennis van de volgende procedurestukken:

- het eensluidend verklaard afschrift van het vonnis uitgesproken op tegenspraak door de 1^e kamer Avan de Arbeidsrechtbank te Leuven op 10 mei 2005 (AR nr2706/03);
- het verzoekschrift tot hoger beroep ontvangen op de griffie van het Arbeidshof op 29 september 2005;
- de besluiten van geïntimeerden, ontvangen ter griffie op 25 oktober 2007, 30 juni 2008 en 28 oktober 2009;
- de besluiten van appellant, ontvangen ter griffie op 26 september 2008 en 10 augustus 2009;

★

★

★

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De heer V is op 1 juni 1997 in dienst getreden van de gemeente Boortmeerbeek als commissaris - korpsoverste. Op 7 november 2000 is hij 's nachts, slapende, het slachtoffer geworden van een hersenbloeding met een belangrijke arbeidsongeschiktheid als gevolg. Op 5 november 2003 heeft hij aangifte gedaan van een arbeidsongeval.

2.

Bij exploit van 6 november 2003 heeft de heer V. dagvaarding uitgebracht voor de arbeidsrechtbank te Leuven lastens de gemeente Boortmeerbeek, de politiezone Haacht en de verzekeringsmaatschappij Ethias. Zijn vordering strekte ertoe de wettelijke vergoedingen te horen bepalen waarop hij aanspraak kon maken ingevolge het ongeval dat hem op 7 november 2000 overkomen was en dit op basis van de arbeidsongevallenwet van 3 juli 1967 van toepassing op het overheidspersoneel.

In besluiten hebben de gemeente Boortmeerbeek en

de politiezone Haacht een tegeneis ingesteld wegens tergend en roekeloos geding. Zij vorderden ieder een schadeloosstelling van 2.500,00 €.

3.

Bij vonnis van 10 mei 2005 heeft de arbeidsrechtbank te Leuven de vordering onontvankelijk verklaard in zoverre ze gericht was tegen de politiezone Haacht en tegen de maatschappij Ethias. De vordering tegen de gemeente Boortmeerbeek werd als ongegrond afgewezen. De arbeidsrechtbank was van oordeel dat onvoldoende aangetoond was dat de heer V. het slachtoffer geworden was van een arbeidsongeval. De tegeneis werd als ongegrond afgewezen.

4.

Bij verzoekschrift van 29 september 2005 heeft de heer V. hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis. Het hoger beroep is enkel gericht tegen de gemeente Boortmeerbeek en tegen de politiezone Haacht en niet tegen de maatschappij Ethias.

In besluiten hebben de gemeente Boortmeerbeek en de politiezone Haacht een incidenteel beroep ingesteld tegen het vonnis van de eerste rechter in zoverre dit hen afwees van hun vordering wegens tergend en roekeloos geding.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Er wordt geen betekeningsakte voorgelegd van het bestreden vonnis zodat het beroep ook tijdig is.

III. BEOORDELING.

Het hoofdberoep.

1. De vordering in zoverre als gericht tegen de politiezone Haacht.

1.

De eerste rechter heeft de vordering ten aanzien van de politiezone Haacht onontvankelijk verklaard. Hij verwees daarbij naar de toepassing van artikel 12.10.4 van het Koninklijk Besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het

personeel van de politiediensten.

De heer V: stelt dat door de politiehervorming de gemeentepolitie van de gemeente Boortmeerbeek geïntegreerd werd in de politiezone Haacht, die vanaf deze integratie zijn werkgever is geworden. Hij stelt dat de eerste rechter aan het Koninklijk Besluit van 30 maart 2001 een draagwijdte gegeven heeft die het niet heeft en dat in besluit, noch in enige andere bepaling voorzien wordt dat een personeelslid van de politie, dat het slachtoffer is van een arbeidsongeval, enkel de betrokken gemeente kan aanspreken.

2.

De politiezone Haacht werd als politiezone ingericht bij Koninklijk Besluit van 28 april 2000 en dit in uitvoering van de wet van 7 december 1998 tot de organisatie van een geïntegreerde politiedienst. Deze laatste wet trad niet voor al zijn bepalingen onmiddellijk in werking. In toepassing en uitvoering van art. 260 van de wet van 7 december 1998 traden met name sommige bepalingen inzake het personeel en de begroting (art.38 tot 41 bis) en de bepalingen inzake het budgettair en financieel beheer (art. 33 tot 34 ter) slechts in werking op 1 januari 2001.

Anderzijds bepaalt artikel 12.10.4 van het Koninklijk Besluit van 30 maart 2001 dat de ongevallen en de beroepsziekten, overkomen vóór de inwerkingtreding van dit besluit, onderworpen blijven aan de voorheen toepasselijke wetgeving, aan de op 31 maart 2001 lopende verzekeringsovereenkomsten en aan de administratieve reglementen of welke andere maatregelen ook, ten gunste van de getroffen en van hun rechthebbenden, en die voor de datum van deze inwerkingtreding zijn beginnen lopen. De strekking van deze bepaling, in de context van de inwerkingtreding van de wet van 7 december 1998 en de andere bepalingen van het Koninklijk Besluit is duidelijk om te bepalen dat de vergoeding van arbeidsongevallen en de beroepsziekten, overkomen vóór de inwerkingtreding van het besluit, ten laste blijven van de vroegere gemeenten en van de door deze gemeenten afgesloten verzekeringsovereenkomsten.

3.

Het hoger beroep is op dit punt dan ook ongegrond.

2. De gegrondheid van de vordering ten aanzien van de gemeente Boortmeerbeek.

2.1.

De eerste rechter was van oordeel dat de heer V in gebreke bleef de plotselinge gebeurtenis te bewijzen die noodzakelijk is opdat er sprake zou kunnen zijn van een arbeidsongeval.

De heer V is van oordeel dat deze plotselinge gebeurtenis wel degelijk voorhanden was en met name bleek uit de bijzondere stresssituatie waarin hij verkeerde ingevolge de moeilijkheden en de tegenkanten die hij ondervond in de uitoefening van zijn ambt. Hij stelt dat de plotselinge gebeurtenis, waarvan sprake in art. 2 van de wet van 3 juli 1967 op de arbeidsongevallen in de publieke sector, zich niet eensklaps of onmiddellijk moet hebben voorgedaan en dat niet vereist is dat de gebeurtenis zich binnen zeer korte tijd of vlak voor het intreden van het letsel voorgedaan heeft. De heer V geeft een opsomming van een aantal gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld, zowel voor als na de hersenbloeding die hij gehad heeft op 7 november 2000, en die aan de oorsprong zouden liggen van de stresssituatie, waarin hij zich bevond.

De gemeente Boortmeerbeek en de politiezone Haacht betwisten dat er sprake is van een plotselinge gebeurtenis. Zij roepen verder in dat het ongeval zich niet heeft voorgedaan tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, vermits de hersenbloeding die de heer V had zich gedurende de nacht heeft voorgedaan. De heer V stelt daartegenover dat uit hoofde van zijn functie hij op ieder ogenblik beschikbaar diende te zijn zodanig dat ook het ongeval dat hem in de nacht overkwam moet geacht worden gebeurd te zijn tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst. De heer V verwijst verder naar de toepassing van het derde lid van artikel 2 van de wet van 3 juli 1967, waarbij eveneens als arbeidsongeval wordt beschouwd het ongeval dat buiten de uitoefening van de dienst is overkomen, maar dat veroorzaakt is door een derde wegens het door dit personeelslid uitgeoefend ambt.

2.

Overeenkomstig artikel 2 van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, zoals van toepassing op het ogenblik van het ingeroepen arbeidsongeval, wordt als arbeidsongeval aanzien het ongeval dat zich tijdens en door de uitoefening van het ambt heeft voorgedaan en dat een letsel veroorzaakt. Het ongeval overkomen tijdens de uitoefening van het ambt wordt, behoudens tegenbewijs, geacht door de uitoefening van het ambt te zijn overkomen. Overeenkomstig dezelfde bepaling wordt, wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden naast het bestaan van een letsel het bestaan van een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel behoudens tegenbewijs vermoed door een ongeval te zijn veroorzaakt.

Worden eveneens beschouwd als arbeidsongevallen voor de toepassing van deze wetgeving: 1° het ongeval overkomen op de weg naar en van het werk dat aan de vereisten voldoet om dit karakter te hebben in de zin van artikel 8 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971; 2° het ongeval dat een personeelslid als bedoeld in artikel 1 buiten de uitoefening van zijn dienst is overkomen maar dat veroorzaakt is door een derde naar aanleiding van een vroegere handeling door dat personeelslid tijdens de uitoefening van zijn dienst verricht.

3.

De plotselinge gebeurtenis, zoals bedoeld in art. 2 van de wet moet een in de tijd definieerbaar feit van relatief korte duur zijn. (Cass. 26.05.2008, Soc. Kron. 2009, 317. Dit arrest werd weliswaar gewezen met betrekking tot de toepassing van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongeval in de privé-sector, maar de wettelijke omschrijving van het begrip arbeidsongevallen is in beide wetgevingen identiek). Het staat daarbij aan de rechter ten gronde te oordelen of de duurtijd van een gebeurtenis de grens overschrijdt van wat als een plotselinge gebeurtenis kan worden aangezien.

De vereiste dat het moet gaan om een in de tijd definieerbaar feit van relatief korte duur, wordt niet tegengesproken door de rechtspraak, aangehaald

door de heer V , die enkel oordeelt dat niet vereist is dat het letsel zich onmiddellijk na de ingeroepen plotselinge gebeurtenis heeft gemanifesteerd.

De plotselinge gebeurtenis dient zich in ieder geval voor te doen vóór het letsel, hetgeen inhoudt dat geen rekening kan gehouden worden met de feiten en incidenten waarnaar de heer V in zijn beroepsbesluiten verwijst en die zich afspeelden na 7 november 2000.

4.

De heer V. voert in zijn besluiten volgende elementen aan die volgens hem, samen genomen, en ingevolge de stijgende stress die daarmee gepaard ging, de plotselinge gebeurtenis zouden uitmaken die het letsel, zijnde de hersenbloeding, zouden veroorzaakt hebben.

(1) bij zijn indienstneming begin juni 1997 zou hij abnormaal lang hebben moeten wachten op de uitbetaling van zijn eerste wedde;

(2) na een afwezigheid wegens ziekte van 7 september 1999 tot 10 december 1999 werd hij verplicht onderworpen aan een medisch onderzoek door de arbeidsgeneesheer alvorens hij het werk mocht hervatten. Daarbij werd aan de arbeidsgeneesheer gevraagd te onderzoeken of hij geen paranoïde kenmerken vertoonde;

(3) op 17 maart 2000 heeft één van zijn ondergeschikten een schrijven gericht aan de burgemeester waardoor zijn functie ondermijnd werd;

(4) op 19 juli 2000 werd hem een tuchtsanctie opgelegd van een waarschuwing en van een berisping;

(5) op 27 september 2000 werd door de gemeentesecretaris ten onrechte een verslag over hem opgesteld waarin aangevoerd werd dat hij niet bereikbaar was op het ogenblik van een ongeval;

(6) op 11 oktober 2000 was er een telefonisch gesprek met de heer substituut P waarin hem tekorten in het management van zijn politiekorps verweten werden.

Verder verwijst de heer V. naar enkele verklaringen van de heer L , gemeenteraadslid en tijdelijk dienstdoende burgemeester, die bevestigt dat er binnen het korps spanningen waren en dat de heer V veel tegenwerking kreeg.

Alhoewel de door de heer V ingeroepen feiten wijzen op spanningen binnen het politiekorps, die ongetwijfeld tot een zekere stress aanleiding hebben gegeven, kunnen deze feiten volgens het hof, noch op zichzelf, noch in hun geheel beschouwd, aanzien worden als een plotselinge gebeurtenis in de zin van artikel 2 van de wet van 3 juli 1967.

De ingeroepen feiten van begin juni 1997, van het najaar 1999 en 17 maart 2000 zijn te ver verwijderd van het letsel om te kunnen beschouwd worden als een plotselinge gebeurtenis, die het letsel van de hersenbloeding zouden kunnen veroorzaakt hebben. In ieder geval maakt de omstandigheid dat de eerste wedde van de heer V na zijn indiensttreding met een vertraging van 11 of 12 dagen uitbetaald werd, op zichzelf ook geen plotselinge gebeurtenis uit, net zo min als het feit dat de heer V na een ziekteperiode, een verplicht medisch onderzoek moest ondergaan of het feit dat een ondergeschikte een schrijven richtte aan de burgemeester naar aanleiding van een incident dat had plaatsgevonden.

Kan evenmin op zichzelf als een plotselinge gebeurtenis beschouwd worden het feit dat aan de heer V een tuchtstraf wordt opgelegd, noch het feit dat de gemeentesecretaris in een verslag voorhield dat de heer V op het ogenblik van een treinongeval 's nachts niet bereikbaar was.

In verband met het telefonisch gesprek dat de heer V had met de heer F op 11 oktober 2000 blijkt uit het verslag dat de heer V daarvan zelf opstelde niet dat bij gelegenheid van dit gesprek een bijzondere en stresserende situatie ontstaan is, n.a.v. bepaalde verwijten of bedreigingen die tegen hem gericht werden. Aanleiding van het telefoongesprek was de vaststelling door het parket dat er een grote vertraging was in het uitvoeren van opdrachten die door het parket aan de politie van Boortmeerbeek waren gericht. De heer V wees er daarbij op dat deze vertraging te wijten was aan de onwil van een aantal ondergeschikten. De heer P wees hem er echter op dat het zijn taak was zijn politiekorps zo te managen dat dergelijke vertragingen niet voorkwamen.

De heer V. toont verder niet aan dat er na het gesprek met de heer P. op 11 oktober 2000 nog nieuwe incidenten zijn geweest, die met een bijzondere stress gepaard gingen, zodanig dat zou kunnen gesproken worden van een escalatie van stress die op 7 november 2000, of de dagen daarvoor, aanleiding zou gegeven hebben tot een toestand die aan de basis kon liggen van de hersenbloeding van 7 november 2000. Het bezoek van 2 personen van het parket te Leuven van 7 november 2000, waarnaar de heer V. nog verwijst, gebeurde nadat de heer V. reeds zijn hersenbloeding had gehad.

5.

Verder dient met de gemeente Boortmeerbeek en de politiezone Haacht vastgesteld te worden dat niet aangetoond is dat het aangevoerde ongeval plaats vond tijdens de uitvoering van het ambt. Het is niet omdat de heer V. gelet op zijn verantwoordelijke functie, op ieder ogenblik kon opgeroepen worden dat hij op ieder moment van de dag of nacht ook zijn ambt uitoefende en onder het gezag stond van zijn werkgever. De heer V. voert overigens geen enkel element aan dat zich tijdens de nacht zou voorgedaan hebben en dat zou kunnen beschouwd worden als een plotselinge gebeurtenis die het ongeval veroorzaakte.

Dit element is echter niet doorslaggevend in de beoordeling van de vraag of er al dan niet sprake was van een arbeidsongeval. Artikel 2 van de wet van 3 juli 1967 vereist immers niet dat het letsel zich onmiddellijk na het ongeval manifesteert (Cass. 14.06.1993, J.T.T. 1994, 91). Indien de heer V. een plotselinge en zeer stresserende gebeurtenis had kunnen aanwijzen die zich had afgespeeld op de dag of de dagen vóór zijn hersenbloeding, dan had kunnen aanvaard worden dat de heer V. een voldoende bewijs leverde van een plotselinge gebeurtenis en een letsel.

6.

Zonder belang voor de oplossing van het geschil is eveneens de verwijzing naar de bepaling van artikel 2, derde lid van de wet van 3 juli 1967 die voorziet dat in de openbare sector eveneens als een arbeidsongeval beschouwd wordt het ongeval dat een personeelslid buiten de uitoefening van zijn dienst is overkomen, maar dat veroorzaakt is door

een derde naar aanleiding van een vroegere handeling die door dat personeelslid tijdens de uitoefening van zijn dienst verricht werd. Er wordt geen bijzondere gebeurtenis aangevoerd, onderscheiden van de feiten die sub 4 werden onderzocht, die onder toepassing van deze bepaling zou vallen. Deze bepaling viseert overigens de bijzondere situatie van een personeelslid die het slachtoffer wordt van een vergeldingsdaad van een derde naar aanleiding van de gedraging van het personeelslid ten aanzien van die derde in de uitoefening van zijn functie (R. Janvier, Sociale bescherming van overheidspersoneel, Brugge, 1990, 894).

7.

Het hoger beroep is dan ook ongegrond.

Het Incidenteel hoger beroep.

Met de eerste rechter is het hof van oordeel dat de ingeleide vordering niet tergend of roekeloos is.

De omstandigheid dat een deel van de door de heer V aangevoerde problemen tijdens zijn tewerkstelling aan zichzelf zouden te wijten zijn en dat de heer V als dusdanig zelf in zekere zin aansprakelijk zou zijn voor het aangevoerde ongeval, sluit de verplichting tot tussenkomst op basis van de arbeidsongevallenwetgeving niet uit (art. 15 wet van 3.07.1967; Cass. 16.02.1987, J.T.T. 1988, 71).

Het feit dat de heer V de procedure pas opgestart zou hebben nadat hij zich er rekenschap van gegeven had dat de regeling inzake indisponibiliteitsstelling, die op hem van toepassing was, voor hem minder voordelig was dan een vergoeding op basis van de arbeidsongevallenwetgeving, en ertoe dreigde te leiden dat hij vervroegd op pensioen zou gesteld worden wegens ongeschiktheid, maakt zijn vordering niet tergend of roekeloos. De heer V heeft het recht de vergoeding na te streven die voor hem het meest voordelig is.

Verder moet vastgesteld worden dat de interpretatie van het begrip plotselinge gebeurtenis in het kader van het arbeidsongevallenwetgeving aanleiding

gegeven heeft tot een zeer uitgebreide en uiteenlopende rechtspraak (cfr. het overzicht bij J. Petit, Arbeidsongevallen, A.P.R. 2005, p.71 tot 73) waarin het voor de rechtzoekende niet altijd eenvoudig is zijn weg te vinden. Er kan dan ook aan de heer V. niet verweten worden lichtzinnig en zonder enig ernstig onderzoek zijn procedure opgestart te hebben.

Het incidenteel hoger beroep is aldus ongegrond.

OM DEZE REDENEN,

HET ARBEIDSHOF,

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik
in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel
24,

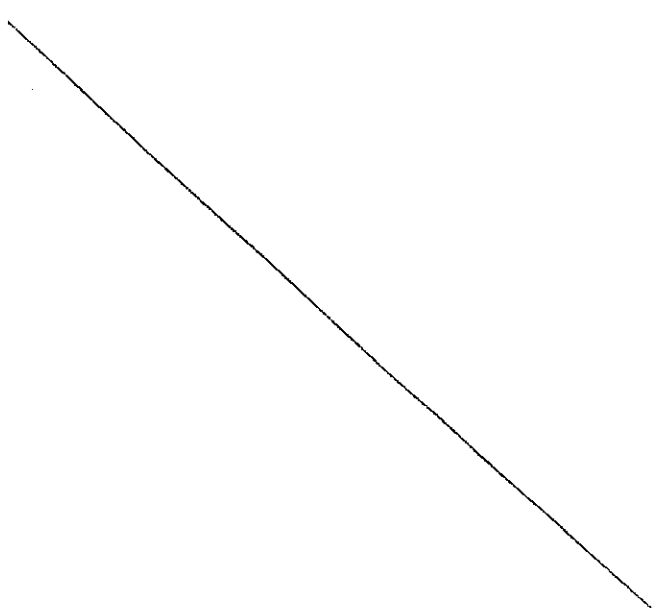
Rechtsprekend op tegenspraak,

Verklaart het hoofdberoep ontvankelijk doch ook
gegrond.

Verklaart het incidenteel beroep ontvankelijk doch
ongegronnd.

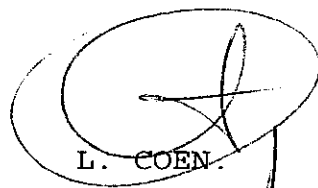
Bevestigt het bestreden vonnis in al zijn
beschikkingen.

Veroordeelt overeenkomstig artikel 24 van het
Koninklijk Besluit van 24 januari 1969 en art. 16
van de wet van 3 juli 1967 de gemeente
Boortmeerbeek tot de kosten van het hoger beroep,
niet begroot in hoofde van de heer V.

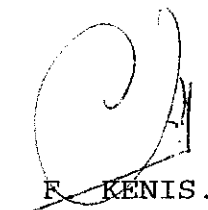

Aldus gewezen door de vijfde kamer van het Arbeidshof
te Brussel en ondertekend door:

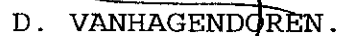
F. KENIS:	Raadsheer
E. MAGNUS:	Raadsheer in sociale zaken als werkgever
D. VANHAGENDOREN:	Raadsheer in sociale zaken als werknemer-arbeider
L. COEN:	dd. Griffier-hoofd van dienst

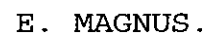
L. COEN.

F. KENIS.

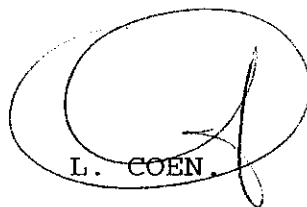

D. VANHAGENDOREN.

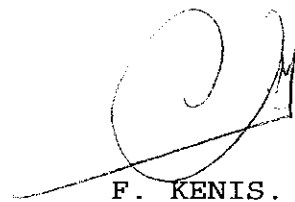

E. MAGNUS.

Het arrest is uitgesproken op de openbare
terechtzing van de vijfde kamer van het arbeidshof
te Brussel op 4 januari 2010 door F. Kenis, raadsheer
en L. Coen, dd. griffier-hoofd van dienst.

L. COEN.

F. KENIS.